

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U002985

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 02-09-2024

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Плавич Ігор Володимирович

2. Ihor Plavych

Кваліфікація: д.філософ, 081

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Право

Дата захисту: 19-07-2023

Спеціальність за освітою: Правознавство

Місце роботи здобувача: Малиновський районний суд м. Одеси

Код за ЄДРПОУ: 05383419

Місцезнаходження: вул. Василя Стуса, 1а, Одеса, 65033, Україна

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки:

III. Відомості про дисертацію

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 1477

Повне найменування юридичної особи: Інститут держави і права ім. В. М. Корецького Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05417130

Місцезнаходження: вул. Трьохсвятительська, буд. 4, Київ, 01001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Академічний

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут держави і права ім. В. М. Корецького Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05417130

Місцезнаходження: вул. Трьохсвятительська, буд. 4, Київ, 01001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Академічний

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.21.61, 10.27.21, 10.27.23, 10.27.41

Тема дисертації:

1. Договір позики у цивільному праві України
2. Loan agreement in the civil law of Ukraine

Реферат:

1. Дисертація складається із вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Дисертаційне дослідження присвячено комплексному дослідженню правового регулювання договору позики в цивільному праві України. У дисертації досліджена правова природа договору позики, його правове регулювання, практика застосування судами норм законодавства, що регулюють зазначений цивільно-правовий договір тощо. З огляду на рецепцію положень інституту договору позики з римського приватного права до цивільного законодавства України в дисертації досліджено еволюція інституту договору позики в римському приватному праві. У дисертації доводиться, що з розвитком економічно-соціальних відносин

правове регулювання договору позики в римському приватному праві пройшло тривалий процес еволюції, який відбувався шляхом поступової відмови від ліберального договору позики «*nexum*», за яким особа боржника надавалася кредитору нібито по праву застави, поступового спрощення порядку укладення формального договору позики «*stipulatio*», розширення кола осіб, які могли бути учасниками позикових відносин, надання позовного захисту неформальному, реальному та односторонньому договору позики «*mutuum*». Як наслідок в епоху доміну класичний договір позики («*mutuum*») набув більшості ознак, якими характеризується договір позики в сучасному цивільному законодавстві України. У дисертації в історичному аспекті комплексно досліджено правове регулювання договору позики у цивільному законодавстві та пам'ятках цивільного права держав, у складі яких різні території України перебували в період з першої третини 19 століття по 1991 р. Зокрема, це стосується Зводу законів Російської імперії (1833), проекту Зводу місцевих законів західних губерній Російської імперії (1837), проекту Цивільного уложення Російської імперії (1905), Загального цивільного уложення Австрії (1811), Зобов'язального кодексу Польської республіки (1933), проекту Цивільного кодексу Королівства Угорщина (1928), Цивільного кодексу Королівства Румунія (1864), Цивільного кодексу УСРР (1922), Цивільного кодексу УРСР (1963). Завдяки цьому вдалося дослідити становлення та розвиток інституту договору позики у цивільному законодавстві України в історичній ретроспективі, у т. ч. встановити спільне та відмінне у правовому регулюванні договору позики у цивільному законодавстві низки країн, протягом тривалого історичного періоду. Договір позики розглядається в дисертації як самостійний, поіменований, майновий, реальний, односторонній, нефідуціарний і каузальний договір, що за законом презюмується оплатним і міновим, але за домовленістю сторін або в силу закону може бути безоплатним, який може бути строковим або безстроковим. Водночас у дисертації доводиться, що конструкція реального договору позики є такою, що не розрахована на потреби розвинутого сучасного цивільного обороту, та аргументується доцільність запровадження в цивільному законодавстві України поряд з реальною конструкцією договору позики його консенсуальної конструкції для договорів, у яких позикодавцем є юридичні особи або фізичні особи – підприємці, зі збереженням для позикодавців – фізичних осіб виключно реальної конструкції договору позики. У процесі дослідження сфери застосування договору позики в дисертації доводиться, що параграф 1 глави 71 ЦК України не містить норм, які обмежували б сферу застосування договору позики за суб'єктивним складом сторін, або матеріальним об'єктом договору позики. З урахуванням існуючої в Україні судової практики доводиться, що надання учасниками цивільних відносин, які не є фінансовими установами, у позику грошей за рахунок власних коштів, у т. ч. на оплатній основі, не суперечить нормам Закону України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг», а на відносини сторін, які виникають на підставі такого договору позики, укладеного з фізичною особою (позичальник) не поширюється дія норм Закону України «Про споживче кредитування». На думку дисертанта, це свідчить про відсутність в Україні системного правового регулювання надання та залучення позик у цивільному обороті.

2. Dissertation for the degree of Doctor of Philosophy in the specialty 081 Law (08 - Law). - Institute of State and Law. VM Koretsky NAS of Ukraine, Kyiv, 2023. The dissertation consists of an introduction, three chapters, conclusions, a list of used sources and appendices. The dissertation research is devoted to the complex and comprehensive research of the loan agreement in the civil law of Ukraine. In the dissertation the dissertation researcher studied the real nature of the loan agreement, its legal regulation, judicial practice of Ukraine on the application of the legislation governing the said civil law agreement, etc. Given the reception by the national legislator of the provisions of the institute of the loan agreement on Roman private law to the civil law of Ukraine, the dissertation studied the genesis of the origin, formation and development of the loan agreement in Roman private law. The dissertation substantiates that with the development of economic and social relations the legal regulation of the loan agreement in Roman private law has undergone a long process of evolution, which took place by gradually abandoning the liberal loan agreement "nexus", according to which the debtor simplification of the procedure for concluding a formal loan agreement "stipulatio", expanding the range of persons who could be participants in the loan relationship, providing protection to informal, real and unilateral loan agreement "mutuum". As a result, in the era of domination, the classical loan agreement ("mutuum") acquired most of the

features that characterize the loan agreement in modern civil law of Ukraine. The dissertation in the historical aspect comprehensively examines the legal regulation of the loan agreement in civil law and civil law monuments of states, which included various territories of Ukraine in the period from the first third of the 19th century to 1991. In particular, this applies to the Code of Laws of), the draft Code of Local Laws of the Western Provinces of the Russian Empire (1837), the draft Civil Code of the Russian Empire (1905), the General Civil Code of Austria (1811), the Binding Code of the Republic of Poland (1933), the Civil Code of the Kingdom of Hungary, Hungary Civil Code of the Kingdom of Romania (1864), Civil Code of the USSR (1922), Civil Code of the USSR (1963). Due to this, it was possible to study the formation and development of the loan agreement in the civil legislation of Ukraine in historical retrospect, including the establishment of common and different legal regulation of the loan agreement in the civil law of several countries over a long historical period. In the dissertation the dissertation considers the loan agreement as an independent, named, property, real, unilateral, non-fiduciary, and causal agreement, which by law is presumed to be paid and exchanged, but by agreement of the parties or by law may be gratuitous, term or non-term. However, the dissertation supports the position of scholars who are convinced that the design of a real loan agreement is not sufficiently designed for the needs of modern civil turnover, and argues the feasibility of introducing in the civil law of Ukraine along with the actual design of the loan agreement. There are legal entities or natural persons - entrepreneurs, with preservation for lenders - natural persons exclusively of a real design of the loan agreement. In the process of researching the scope of the loan agreement in the dissertation it is argued that paragraph 1 of Chapter 71 of the Civil Code of Ukraine does not contain rules that limit the scope of the loan agreement on the subject composition of the parties or the material object of the loan agreement. Taking into account the existing case law in Ukraine, it is proved that the provision of participants in civil relations, which are not financial institutions, to borrow money at their own expense, including on a paid basis, does not contradict the provisions of the Law of Ukraine "On Financial Services and State Regulation of Financial Services Markets", and the relationship between the parties arising from such a loan agreement concluded with an individual (borrower) does not apply to the Law of Ukraine lending ". According to the dissertation, this indicates the lack of systemic legal regulation in Ukraine of granting and attracting loans in civil turnover.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Плавич І. В. Проблеми правового регулювання форми договору позики у цивільному законодавстві України. Альманах права. Тлумачення права: від теорії до практики. Випуск 12. Київ, Інститут держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. 2021. С. 306 - 311.
- Плавич І. В. Щодо матеріального об'єкта зобов'язання, що виникає на підставі договору позики, за цивільним законодавством України. Держава і право: Збірник наукових праць. Юридичні і політичні науки. Випуск 90. Ін-т держави і права імені В. М. Корецького НАН України. Київ: Вид-во «Юридична думка». 2021. С. 78- 90.
- Плавич І. В. Реальна та консенсуальна модель договору позики: доктринальні підходи. *Visegrad journal on human rights*. N 3. 2021. С. 201 - 204.
- Плавич І. В. Особливості правового регулювання договору позики за цивільним законодавством держав, до складу яких входили землі Західної України в період з 1920 р. по 1945 р. *Правова держава*. Випуск 33. Київ: Ін-т держави і права імені В. М. Корецького НАН України. 2022. С.602 - 609.

- Плавич І. В. Правове регулювання субординованого боргу небанківських фінансових установ: шляхи вдосконалення. Держава і право: Збірник наукових праць. Юридичні і політичні науки. Випуск 91. Ін-т держави і права імені В. М. Корецького НАН України. Київ: Вид-во «Юридична думка». 2022. С.80 – 88.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

Зв'язок з науковими темами: 0117U002700; 0119U102857

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бабаскін Анатолій Юрійович

2. Anatolii Y. Babaskin

Кваліфікація: д. ю. н., старший науковий співробітник, 12.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6624-1876

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут держави і права ім. В. М. Корецького Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05417130

Місцезнаходження: вул. Трьохсвятительська, буд. 4, Київ, 01001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Академічний

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Панова Людмила Вячеславівна

2. Liudmyla V. Panova

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1393-8626

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 60, Київ, 01033, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Подоляк Світлана Анатоліївна

2. Svitlana A. Podoliak

Кваліфікація: к.ю.н., доцент, 12.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9981-0713

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського"

Код за ЄДРПОУ: 02070921

Місцезнаходження: проспект Берестейський, буд. 37, Київ, 03056, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лепех Світлана Михайлівна

2. Svitlana M. Lepeh

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2111-1100

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Український католицький університет

Код за ЄДРПОУ: 26205857

Місцезнаходження: вул. Свенціцького, 17, Львів, 79011, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Венецька Марина Віталіївна
2. Maryna V. Venetska

Кваліфікація: к.ю.н., 12.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7082-9426

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут держави і права ім. В. М. Корецького Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05417130

Місцезнаходження: вул. Трьохсвятительська, буд. 4, Київ, 01001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Академічний

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Тимченко Геннадій Петрович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Тимченко Геннадій Петрович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Скрипнюк О.В.

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна